

[Knud Nielsen.]

samfundslivets områder. Det forekommer mig at være et opmuntrende tegn, at de unge i dag er så kritisk indstillet, som tilfældet er. Det er et fænomen, som jeg tror vi bør hilse velkommen.

Det, jeg gerne har villet sige hermed, er, at man ikke ma lade sig forlede af det skæve billede, der er skabt af ungdomsoprøret, til at indtage en negativ stilling til spørgsmålet om uddannelsesstøtte.

Knud Bro: Når jeg tager ordet, er det for at korrigere hr. Kjær Rasmussen, som heroppe sagde, at jeg havde givet udtryk for, at jeg var enig i Danske Studerendes Fællesråds pjece, som jeg citerede. Jeg nævnte, at vi var enige i en række betragtninger, herunder særlig med hensyn til strukturproblemerne. Jeg skal ikke gentage det, men jeg synes, at en del af den kritik, der har været af det forslag, regeringen har fremsat, kan samles i følgende visdom: mangelen på penge er roden til alt ondt.

Enggaard: Jeg vil gerne takke undervisningsministeren for det imødekommende svar, jeg fik på mit spørgsmål om under arbejdet med dette lovforslag at søge de såkaldte brud-erklæringer afskaffet. Jeg er naturligvis klart indforstået med, at i de tilfælde, som disse brud-erklæringer tager sigte på, nemlig hvor særlige, specielle hensyn talte for at finde en løsning, må man prøve at finde en forsvarlig løsning, sådan at formålet i disse tilfælde fortsat er opfyldt.

Morten Lange: Somme tider kunne undervisningsministeren jo komme bedre fra det, hvis han regnede lidt hurtigere. Han kunne f. eks. med de samme tal, som han fremsatte, have sagt, at Morten Lange havde jo ganske ret i, at det var en firdobling, vi havde brug for. Det var nemlig det, han i realiteten sagde, og derefter fik vi så at vide, at det ville bare nok tage mange år, altså med andre ord, at det, vi står over for, er et meget langsomt tigerspring. Det er det, man kritiserer. For om størrelsen — en firdobling er vist endda i underkanten og beskedent — synes der altså ikke at være uenighed, og det er jo altid noget.

Undervisningsministeren kom derefter med nogle bemærkninger om lån og stipen-

dier. Det ender som altid i den slags sager med, at der er et eller andet med, at befolkningen synes sådan og sådan, og jeg synes nu også personligt, at stipendier ikke er helt så fornuftige som lån, og derfor skal vi nok køre videre med lån. Enhver fornuftig analyse af virkningen af lån og stipendier falder ud til stipendiernes fordel. Og jeg siger derfor — det er en ganske enkel lille reform, som vi kan klare med det samme uden at tappe statskassen yderligere — skulle vi så ikke tage og omdanne disse udmærkede penge, der er afsat som lånemidler, og føre dem over til stipendiemidler?

Men undervisningsministeren har helt andre tanker. Han har nu den tanke, at ikke alene skal vi køre videre med lån som en hovedfaktor, men vi skal også forøge rentebyrden på lånene, vi skal gøre det til rigtige lån, så folk virkelig kan mærke, at det er penge, de har lånt. Jeg synes, det er en uheldig tendens, og her er et af de steder, hvor jeg håber ministeren kommer på bedre tanker. For det kan godt ske, det kan være lidt svært at skaffe penge i dag — det har vi jo hørt noget om, og det er heller ikke urimeligt — men når vi snakker om penge, der udbetales som lån, og om penge, der udbetales som stipendier, så gør det nøjagtig lige ondt i statskassen i dag; forskellen mærkes først 5-6-8-10 år frem i tiden, når afbetalingerne begynder at komme. Jeg synes altså, at ministeren her virkelig har en mulighed for at manipulere, sådan at han ikke tager sorgerne på forskud, og det synes jeg ville være en rimelig ting at gøre. Men det kan vi jo snakke om i udvalget; så kan det ske, vi kommer til en fornuftig løsning.

Der er i det hele taget mange perspektiver, som ministeren slet ikke har haft med, og som von Eyben-udvalget heller ikke har haft med. Jeg nævner det blot. Jeg tror, vi skulle spekulere på, om ikke industrien, som nyder godt af denne uddannede gruppe, ikke mindst fra den højere uddannelse, men i det hele taget, måske nok skulle vænne sig til at betale noget mere af uddannelsesomkostningerne. Det kunne ske ved en lille skat på anvendelse af højt uddannet personale, som man lagde på industrien. Det har været nævnt nogle gange fra forskellig side. Jeg synes snart, den sag står til at modnes. Der er penge i den, og den er for-